

Vlaams
Parlement

stuk **1387** (2011-2012) – Nr. 3
ingediend op 31 januari 2012 (2011-2012)

Ontwerp van decreet

betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap
op het vlak van de sociale economie
en de stimulering van het
maatschappelijk verantwoord ondernemen

Verslag

namens de Commissie voor Economie,
Economisch Overheidsinstrumentarium, Innovatie,
Wetenschapsbeleid, Werk en Sociale Economie
uitgebracht door mevrouw Helga Stevens

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Patricia Ceysens.

Vaste leden:

de heer Robrecht Bothuyne, mevrouw Martine Fournier, de heren Jan Laurys, Koen Van den Heuvel;
de heren Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Chris Janssens;
de dames Patricia Ceysens, Lydia Peeters;
mevrouw Güler Turan, de heer Bart Van Malderen;
de heer Matthias Diependaele, mevrouw Goedele Vermeiren;
de heer Ivan Sabbe;
de heer Filip Watteeuw.

Plaatsvervangers:

de dames Sonja Claes, Kathleen Helsen, Griet Smaers, de heer Eric Van Rompuy;
de heer Pieter Huybrechts, mevrouw Katleen Martens, de heer Jan Penris;
de heer Filip Anthuenis, mevrouw Fientje Moerman;
mevrouw Kathleen Deckx, de heer Jurgen Vanlerberghe;
de dames Vera Celis, Lies Jans;
de heer Lode Vereeck;
mevrouw Elisabeth Meuleman.

Stukken in het dossier:

1387 (2011-2012) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2: Amendement

INHOUD

I. Toelichting door mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie	4
II. Algemene bespreking	6
III. Artikelsgewijze bespreking	11
IV. Stemming	12
Tekst aangenomen door de commissie	13

De Commissie voor Economie, Economisch Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid, Werk en Sociale Economie besprak dit ontwerp van decreet op haar vergadering van 25 januari 2012.

I. TOELICHTING DOOR MEVROUW FREYA VAN DEN BOSSCHE, VLAAMS MINISTER VAN ENERGIE, WONEN, STEDEN EN SOCIALE ECONOMIE

Zoals bij de toelichting van de beleidsbrief Sociale Economie 2011-2012 reeds is gesteld, wordt 2012 een belangrijk jaar voor de sociale economie. Na twee jaar van overleg en voorbereiding is de Vlaamse Regering klaar om in 2012 de doelstellingen van het Vlaamse regeerakkoord te realiseren, namelijk de vereenvoudiging van de sociale economie tot twee pijlers (maatwerk bij collectieve inschakeling en lokale diensten) en het hertekenen van de ondersteuningsstructuur.

Het ontwerp van decreet dat nu ter bespreking voorligt, betreft de hervorming van de ondersteuningsinstrumenten in de sociale economie. Ondernemingen in de sociale economie hebben in uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2000 houdende een impuls- en ondersteuningsprogramma van de meerwaardeneconomie (het zogenaamde ‘Meerwaardenbesluit’) recht op ondersteuning. Daarnaast werd ook sinds 2006 op ad-hocbasis ingegaan op aanvullende ondersteuningsbehoeften voor (deel)sectoren in de sociale economie, zoals de ondersteuning van een aantal koepels en de managementopleiding sociale economie.

Dat die ondersteuningsstructuur niet meer aangepast was aan de hedendaagse behoeften en doorheen de voorbije jaren te veel versnipperd, te weinig eenduidig en complementair aan de andere reguliere ondersteuningsmechanismen is geworden, is reeds meermaals in de commissie Economie aangehaald. Bovendien zijn een aantal maatregelen onvoldoende afgestemd op de Europese regelgeving inzake staatssteun.

In uitvoering van het Vlaamse regeerakkoord wordt met het voorliggend ontwerp van decreet geopteerd voor een grondige hervorming van de ondersteuningsstructuur van de sociale economie op basis van de behoeften van de ondernemingen zelf. Het is de eerste structurele stap in de hervorming van de sociale economie.

Het ontwerp van decreet stroomlijnt de ondersteuningsstructuur binnen de sociale economie, zorgt voor een afstemming met de Europese regelgeving inzake de staatsteun, en beantwoordt aan behoeften tot vereenvoudiging, meer efficiëntie en effectiviteit bij de ondersteuning en versterking van het ondernemerschap van organisaties en ondernemingen die binnen de sociale economie werkzaam zijn.

Het ontwerp van decreet voorziet in de volgende ondersteuningsinstrumenten:

1. de oprichting van een Commissie Sociale Economie binnen de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV). De opdracht van deze commissie bestaat uit het organiseren van overleg tussen de sociale partners, de sociale-economieondernemingen en technisch deskundigen over bestaande of toekomstige beleidsmaatregelen op het vlak van de sociale economie. De vertegenwoordigers van de sociale-economieondernemingen kunnen evenzeer onder impuls van de voorzitter een afzonderlijk en intern overleg organiseren. Het doel is om die vertegenwoordigers samen te brengen op voet van gelijkheid en te stimuleren tot uitwisseling en afstemming (artikelen 6 tot en met 8);
2. de inrichting van een collectieve dienstverlening voor de sociale-economieondernemingen. De Vlaamse Regering kan convenanten sluiten met een ondersteuningsorgaan dat individuele en collectieve dienstverlening ten behoeve van de sociale-economieondernemingen zal verstrekken. Onder collectieve dienstverlening wordt onder meer begrepen het verstrekken van eerstelijnsinformatie over de sociale economie, het organiseren

- van opleidings- en uitwisselingstrajecten, kennisopbouw inzake de sociale economie enzovoort (artikelen 9 en 10). Verder worden zowel inhoudelijke als technische voorwaarden van de convenanten geregeld. Een ontwerp van convenant zal voor advies voorgelegd worden aan de SERV alvorens de procedure tot afsluiten van de convenant wordt opgestart;
3. het toekennen van financiële ondersteuning op maat: de Vlaamse Regering kan ten behoeve van de sociale-economieondernemingen financiële ondersteuning op maat voorzien, waaronder wordt begrepen het tegemoetkomen in de kosten van investeringen en kredieten en het verschaffen van risicokapitaal. De Vlaamse Regering bepaalt daartoe de nadere voorwaarden (artikel 11);
 4. het toekennen van een subsidie voor managementadvies: de sociale-economieondernemingen kunnen steun krijgen voor het inwinnen van specifiek managementadvies, bijvoorbeeld inzake het strategisch bedrijfsmanagement en humanresourcesmanagement. De Vlaamse Regering bepaalt daartoe de nadere voorwaarden (artikel 12);
 5. er wordt voorzien in de mogelijkheid voor steun voor innovatie voor de ontwikkeling van producten, processen en diensten ten behoeve van welbepaalde begunstigden. De Vlaamse Regering bepaalt daartoe de nadere voorwaarden (artikel 13);
 6. er wordt voorzien in de mogelijkheid tot steun voor het bevorderen van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen ten behoeve van welbepaalde begunstigden. Die initiatieven hebben betrekking op sensibiliseren, het uitbouwen en het tijdelijk en experimenteel ontwikkelen van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen. De Vlaamse Regering bepaalt daartoe de nadere voorwaarden (artikel 14);
 7. er wordt voorzien in de mogelijkheid tot steun voor die gemeenten die een regierol op het vlak van de lokale sociale economie opnemen. Die regierol bestaat uit de ontwikkeling van een beleidsvisie op sociale economie, en het faciliteren van de samenwerking met en tussen de sociale economie (artikel 15);
 8. de wetenschappelijke onderbouwde managementopleidingen inzake de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen kunnen gerechtigd zijn op steun. De Vlaamse Regering bepaalt daartoe de nadere voorwaarden (artikel 16).

Het ontwerp van decreet formuleert een aantal definities (artikelen 1 tot en met 3) en stelt de globale doelstellingen vast waarbij eveneens het toepassingsgebied wordt afgeleid (artikelen 4 en 5).

Het ontwerp van decreet stelt tot slot een uitgebreid handhavingskader vast (artikelen 17 tot en met 28) en voorziet in een aantal opheffings-, wijzings- en slotbepalingen (artikelen 29 tot en met 34).

Het ontwerp van decreet is tot stand gekomen na een intensief en constructief overleg met de betrokken actoren in de sociale economie. De principes opgenomen in het ontwerp alsook de grondige hertekening van een aantal instrumenten worden gedragen door alle betrokken stakeholders. Deze ingrijpende hervorming zal zich reeds in 2012 laten voelen in de praktijk.

Zo zal de Commissie Sociale Economie binnen de SERV in 2012 opgestart worden en de taken van het Vlaams Overlegplatform Sociale Economie op vlak van overleg en uitwisseling overnemen. De dienstverlening van de startcentra, de ondersteunende taken van het Vlaams Overlegplatform Sociale Economie, de collectieve ondersteuning op vlak van innovatie en kwaliteit worden ondergebracht in een nieuw collectief ondersteuningsorgaan.

De Vlaamse Regering heeft in het voorliggende ontwerp van decreet ook een aantal bezorgdheden van de SERV opgenomen. De SERV vindt het ontwerp van decreet een belangrijke stap vooruit met de stroomlijning van de ondersteuningsstructuur afgestemd op de behoeften van de sociale-economieondernemingen voor de sociale economie alsook de afstemming met de Europese regelgeving.

II. ALGEMENE BESPREKING

Mevrouw *Lydia Peeters* verwijst naar de opmerking van de Raad van State over de aanmelding van het ontwerp van decreet bij de Europese Commissie, omdat het moet worden beschouwd als een regeling betreffende de toekenning van overheidssteun. Waarom werd dit ontwerp niet aangemeld bij de Europese Commissie? Is de Vlaamse Regering er zeker van dat het in overeenstemming is met de Europese regelgeving?

De Raad van State merkt ook op dat er zeer uitgebreide delegaties worden verleend aan de Vlaamse Regering voor de uitvoering van het decreet. De Raad van State stelt dat die bevoegdheidsdelegaties aan de Vlaamse Regering nader moeten worden onderzocht. Gaat dat vooralsnog gebeuren?

Mevrouw Peeters verwijst verder naar de opmerkingen van de SERV. Die staat positief tegenover de stroomlijning van de sector, maar stelt toch nog een aantal onduidelijkheden vast inzake de ondersteuningsstructuur. Het is daarom ongelukkig dat dit ontwerp niet samen is ingediend met het aangekondigde ontwerp van Maatwerkdecreet. Dat zou heel wat hebben kunnen verduidelijken inzake de ondersteuningsstructuur.

In het SERV-advies wordt er ook voorbehoud gemaakt bij de definitie van sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO). Met die opmerking heeft de Vlaamse Regering geen rekening gehouden in de omschrijving van de definities.

Artikel 5 gaat over de begunstigden van de subsidiëring. Het is volgens mevrouw Peeters niet duidelijk welke doelgroep men precies voor ogen heeft bij die begunstigden. Dat zal slechts duidelijk worden als ook het ontwerp van Maatwerkdecreet is ingediend. Kan de minister hierover al wat meer duidelijkheid verschaffen? Wordt de doelgroep uitgebreid of blijft alles bij het oude?

Artikel 7 bepaalt de oprichting van een Commissie Sociale Economie bij de SERV. Is de oprichting van een dergelijke speciale aparte commissie wel nodig? Dit zal waarschijnlijk ook wel financiële consequenties hebben. Is er daarvoor een budget uitgetrokken, voor werkingskosten, personeelsleden, experten en dergelijke? Die commissie rapporteert jaarlijks aan de Vlaamse Regering. Mevrouw Peeters pleit ervoor dat het jaarverslag ook bij het Vlaams Parlement wordt ingediend.

Artikel 9 over de collectivisering van de dienstverlening roept ook enkele vragen op. Kan er meer duidelijkheid worden verschaft over de in het vooruitzicht gestelde partnerschappen met private instanties? Wie komt daarvoor in aanmerking? Welke procedures zullen worden gevolgd voor het aangaan van die partnerschappen? Er is ook meer duidelijkheid gewenst over het ondersteuningsorgaan.

Mevrouw *Goedele Vermeiren* vindt dit een belangrijk ontwerp van decreet, omdat er nu duidelijkheid komt over de stroomlijning van de subsidiestromen. Een actualisering van de regelgeving drong zich ook op. Voor het werkveld is juridische duidelijkheid ook belangrijk.

Mevrouw Vermeiren vindt het goed dat er een duidelijke link is met de reguliere economie, zoals overigens ook uit het opschrift van het ontwerp van decreet blijkt. Er wordt in het ontwerp gesproken over ‘arbeidsmarkt’ en ‘afzetmarkt’.

In artikel 4 wordt een definitie gegeven van wat sociale economie precies inhoudt. In de memorie van toelichting is gesteld dat de opgesomde kenmerken cumulatief zijn. Er wordt ook gesteld dat sociale ondernemingen producten en diensten produceren voor de markt en dat daarvoor klanten en behoeften bestaan. Het is dus duidelijk dat sociale-economieondernemingen meedraaien in het reguliere economische proces. Het bevorderen van duurzame loopbanen en doorstroom binnen de sociale economie maar ook naar de reguliere arbeidsmarkt, vindt de spreker ook erg belangrijk. Het in het vooruitzicht gestelde Maatwerkdecreet is op dat vlak dan ook bepalend. Beide decreten moeten dus volledig op elkaar afgestemd zijn.

De heer *Bart Van Malderen* zegt dat de memorie van toelichting erg duidelijk beschrijft hoe de sociale economie in Vlaanderen in de loop der jaren is gegroeid en hoe er door gewijzigde omstandigheden en voortschrijdend inzicht initiatieven werden genomen om tegemoet te komen aan een dubbele vraag, die de sociale economie wil beantwoorden. Enerzijds is er een vraag naar werk van mensen die het zeer moeilijk hebben op de arbeidsmarkt en anderzijds een vraag naar de invulling van taken en opdrachten waaraan de reguliere economie heel moeilijk kan voldoen.

De grote verdienste van dit ontwerp van decreet is dat het stroomlijning brengt in de veelheid van initiatieven die op die manier in het verleden zijn ontstaan. Dit werd mede versneld door de noodzaak om de ondersteuning van die initiatieven in overeenstemming te brengen met de Europese regelgeving.

De focus van het ontwerp van decreet ligt op het versterken van het ondernemerschap in de sociale economie, maar tegelijkertijd is er ook een duidelijke koppeling aan het stimuleren van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Beide versterken elkaar.

De heer Van Malderen vindt de oprichting van een Commissie Sociale Economie binnen de SERV erg nuttig. Op die manier wordt de sociale-economiesector structureel in de SERV ingebed en krijgt die een plaats binnen de debatten die in de SERV worden gevoerd over de toekomst van economie en arbeidsmarkt in Vlaanderen.

Het inzetten op collectieve dienstverlening, financiële ondersteuning ook voor infrastructuurinvesteringen en risicokapitaal en managementondersteuning zijn uitingen van de wil om de sociale economie in de eenentwintigste eeuw structureel in te bedden als een economische factor. Op die manier wordt de sociale economie volwassen en kan die zich duurzaam wapenen tegen de conjuncturele economische schommelingen. Er zijn heel wat maatregelen die in dit decreet worden opgesomd, die daaraan tegemoet komen.

Volgens de heer Van Malderen is het ook een verhaal van rechten en plichten, waarbij degene die ondersteuning krijgt ook wordt aangezet om verantwoordelijk met die steun om te gaan. Er is daarvoor een handhavingsbeleid uitgewerkt.

De spreker heeft ook alle vertrouwen in het draagvlak voor dit decreet. Er heeft heel wat overleg plaatsgevonden. Het is wel een kaderdecreet, maar volgens de heer Van Malderen hoeft het hanteren van ruime definities niet in tegenspraak te zijn met de beoogde stroomlijning van de sector. Het laat ruimte voor innovatieve initiatieven.

Mevrouw *Sonja Claes* verwacht dat de decreten op het maatwerk en op de diensteneconomie op dezelfde visie als dit decreet zal gebaseerd zijn. Ze stelt dat de sociale economie de laatste jaren een echte boom heeft doorgemaakt en dat er heel wat nieuwe initiatieven van

de grond zijn gekomen. Dat zal allemaal kunnen worden gestroomlijnd door dit decreet en de twee andere decreten, waaraan nog wordt gewerkt en die voor het einde van deze legislatuur zullen worden aangenomen.

Het is zeer goed dat de sector van nabij bij de voorbereiding van dit ontwerp van decreet werd betrokken, zonder dat de sector op alle punten werd gevolgd. Er zijn door het beleid duidelijke keuzes gemaakt. Mevrouw Claes zegt dat haar fractie die keuzes ten volle onderschrijft.

De spreekster zegt dat het belangrijk is dat met dit decreet activiteiten worden ondersteund en geen structuren. Dat zal leiden tot meer efficiëntie en meer transparantie. Het zal ook zorgen voor een meer performante ondersteuning van de sociale economie.

Mevrouw Claes merkt eveneens op dat het advies van de Raad van State stelt dat essentiële beleidskeuzes worden gedelegeerd aan de Vlaamse Regering. Waarom werd precies die keuze gemaakt? Hoe reageert de Vlaamse Regering op die opmerking van de Raad van State?

De oprichting van de Commissie Sociale Economie binnen de SERV vindt mevrouw Claes een goede zaak. Er wordt immers geen nieuwe instelling opgericht. Ondersteuning en secretariaat kunnen door de SERV zelf worden verzorgd.

Het is voor de spreekster niet duidelijk of het bij de organisatie van de collectieve dienstverlening over een of meerdere organen gaat. Kan de minister daar meer duidelijkheid over verschaffen? Is er al een covenant afgesloten? Welke timing wil men volgen bij de aanbesteding van de opdracht? Zal er bij de collectieve dienstverlening ook aandacht zijn voor de kleinere sectoren zoals die in de lokale diensteneconomie?

De subsidies voor managementsadvies zijn volgens mevrouw Claes een zeer grote vernieuwing. Slechts weinige instanties waren tot nu toe erkend om dergelijk advies te kunnen verlenen. Nu wordt de adviesverleningsmarkt vrijgemaakt. Toch moet de kwaliteit van de adviesverlening een bekommernis blijven. Kwaliteit werd voordien geregeld via de erkenningsprocedure. Hoe gaat dat nu gebeuren?

Er wordt ook gestreefd naar een optimale afstemming met de kmo-portefeuille. Wat houdt dat precies in? Is hierover al overleg gepleegd met minister-president Peeters, bevoegd voor Economie?

Het is voor de spreekster vooral belangrijk dat de sociale economie kan blijven groeien, ook in deze budgettair moeilijke tijden. Ze hoopt dat dit decreet daarvoor een goed kader zal zijn.

Ten slotte vraagt mevrouw Claes nog naar meer duidelijkheid over de regierol van de gemeentebesturen. Er werd een evaluatie van die regierol en van de rol van de regionale sociaal-economische overlegcomités (RESOC's) aangekondigd. Is die evaluatie ondertussen gebeurd en werd er rekening mee gehouden bij de opmaak van dit ontwerp? Zij vraagt zich ook af of een gemeente wel tegelijkertijd een regierol kan hebben en als actor actief kan zijn in het werkveld.

De heer *Chris Janssens* heeft eveneens vragen over de verregaande delegatieverlening aan de Vlaamse Regering, die in het advies van de Raad van State wordt vermeld. De spreker vraagt aan de minister hoe zij daarop reageert.

Dit lid stelt ook vast dat de SERV in zijn advies stelt dat het moeilijk is om de implicaties van dit decreet in te schatten omdat het op een aantal punten te vaag is. Gaat dat niet leiden tot een onduidelijke en onwerkbare regelgeving?

De heer Janssens vraagt ten slotte nog of het budget voor de sociale economie door de goedkeuring van dit decreet moet worden aangepast.

De heer *Filip Watteuw* juicht het toe dat met dit decreet een duidelijk kader wordt geschapen voor de ondersteuning van de sociale economie. Dit decreet zorgt niet alleen voor stroomlijning van de sector, het betekent bovendien een bijkomende erkenning van de sociale economie als onderdeel van de reguliere economie. Nu kansengroepen het nog altijd moeilijk hebben binnen die reguliere economie, wordt het belang van de sociale economie steeds groter en moet de sector dus ook veel dynamischer worden. De spreker vindt het ook belangrijk dat er oog is voor het coöperatief ondernemen.

Het lid onderschrijft de reeds gemaakte opmerkingen over de verregaande delegaties aan de Vlaamse Regering. Ook hij wenst een motivering hiervan door de minister. Er moet ook over gewaakt worden dat bepaalde zaken niet ontsporen. Zo wordt in de sector opgevangen dat de prijs voor managementsadvies stijgt, naarmate er meer kans is op subsidiëring. Uitbreiding van de subsidiëring zou dus als effect kunnen hebben dat het managementsadvies duurder wordt. De criteria moeten dan ook zeer duidelijk zijn. Het is de rol van de decreetgever om die criteria vast te leggen.

Minister *Freya Van den Bossche* antwoordt dat die door de Raad van State bestreden verregaande delegatie een goede en terechte keuze van de Vlaamse Regering is. Volgens haar gaat die delegatie ook niet te ver, maar is het de vertaling van een gebruikelijke wetgevende praktijk, die ook is toegepast in het ontwerp van decreet op het economisch ondersteuningsbeleid. De overheid moet immers soepel kunnen inspelen op een veranderende sociaal-economische context. Volgens de minister moet het decreet de essentie bevatten. De operationalisering van die essentie komt aan de regering toe. Het volledige kader is in het ontwerp van decreet zeer duidelijk omschreven: wie krijgt de steun, waaruit bestaat de steun? Wetgeving moet de toets van de tijd kunnen doorstaan. Dat gaat niet door uitvoeringsmodaliteiten decretaal te betonen.

Wat de timing van de indiening betreft, verduidelijkt de minister dat men reeds vele jaren aan de voorbereiding van de nieuwe regelgeving aan het werken is. De complete hertekening van de sociale economie moet voor het einde van deze legislatuur afgerond zijn. Het is niet zo dat de basisdecreten niet op elkaar zouden afgestemd zijn, omdat ze niet op hetzelfde moment worden ingediend. Dit ontwerp van decreet is een onderdeel van een totaalplan dat op eenzelfde visie is gebaseerd.

Over de aanmelding bij de Europese Commissie zegt de minister, dat dat zal gebeuren op het ogenblik dat het besluit van de Vlaamse Regering zal worden opgemaakt. De maatregelen moeten immers concreet genoeg zijn om ze met de Europese instanties te kunnen bespreken. Het moet in elk geval duidelijk zijn dat de ondersteuning enkel kan worden geboden binnen de mogelijkheden die de Europese verordeningen en de DAEB-beschikking (diensten van algemeen economisch belang) bieden. De minister verduidelijkt ook dat de gehanteerde definities overeenstemmen met het Europese en internationale gehanteerde kader.

Alle begunstigden worden in artikel 5 concreet opgesomd. Daarover kan geen onduidelijkheid bestaan.

De minister verduidelijkt verder dat doorstroom zelf wordt geregeld in de toekomstige decreten op het maatwerk en de lokale diensteneconomie. De sociale-economiebedrijven en de reguliere bedrijven zijn in zoverre verantwoordelijk voor doorstroom, dat zij die doorstroom moeten toelaten en dat zij mensen moeten willen aanwerven. Opleiding kan dat faciliteren. Zo zou de overheid een aanbod voor reguliere bedrijven kunnen ontwikkelen om die bedrijven te leren omgaan met het integreren van mensen die doorstromen uit de sociale economie.

De minister vindt het zeer belangrijk dat het overleg over de sociale economie kan plaatsvinden binnen het breder kader van het algemene sociaal-economische overleg. Op die manier kan sociale economie ook voor de sociale partners een beleidsthema worden. Het is belangrijk dat de sociale partners de uitdagingen op de arbeidsmarkt voor de doelgroepen aangaan. Er moet voor de minister een duidelijk onderscheid blijven bestaan tussen advies, wat de opdracht van de SERV als strategische adviesraad is, en anderzijds overleg, die in een aparte Commissie Sociale Economie van de SERV moet worden georganiseerd. Op die manier wordt het mogelijk gemaakt dat er voldoende tijd en aandacht voor overleg over de sociale economie zal zijn. Er kan natuurlijk altijd een wisselwerking tussen advies en overleg zijn. Het is denkbaar dat een advies van de SERV over een sociale-economie-aangelegenheid vooraf in de Commissie Sociale Economie wordt besproken.

Over de aanwijzing van het ondersteuningsorgaan verduidelijkt de minister dat dat via een overheidsopdracht zal gebeuren, volgens de gangbare wettelijke procedures. Ze hoopt dat die opdracht nog voor het zomerreces kan worden toegewezen. In principe zal er slechts één ondersteuningsorgaan zijn. Daardoor moet versnippering en een minder efficiënte inzet van middelen worden tegengegaan. Maar er kan niet worden uitgesloten dat er verschillende dienstverleners, die belast zijn met een bepaalde deeltaak van de ondersteuning, actief zouden kunnen zijn. Het kan niet volledig worden uitgesloten dat bepaalde diensten in onderaanneming zullen worden uitgevoerd.

De evaluatie van de regierol van de gemeenten zal in de loop van februari 2012 worden bekrachtigd door de beleidsraad Werk en Sociale Economie. Wanneer dat gebeurd is, zal de minister die evaluatie ter beschikking stellen van het Vlaams Parlement en zal hierover een debat kunnen worden gevoerd in de commissie Economie.

Het overleg over de afstemming op de kmo-portefeuille is aan de gang met het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie en met de bevoegde minister. De mogelijkheid van de ondersteuning van de sociale economie vanuit de kmo-portefeuille en van de kwaliteitsbewaking van de adviesverlening wordt dus onderzocht. Het bestaande instrumentarium is nuttig om te worden gebruikt. Ook kan worden teruggevallen op de bestaande expertise op het vlak van dienstverlening aan ondernemingen. Verder moeten ook de criteria voor de ondersteuning worden afgestemd.

Ten slotte blijven de bestaande budgettaire middelen behouden. Dat is duidelijk vastgelegd in de begrotingsopmaak voor 2012. Dit decreet is in elk geval geen besparingsoefening.

Mevrouw *Lydia Peeters* verduidelijkt dat ook haar fractie positief staat tegenover de stroomlijning van de sociale economie, die door dit decreet wordt beoogd. Zij hoort die positieve toon ook bij de andere fracties. Maar tegelijkertijd stelt zij vast dat er toch vrij algemeen bedenkingen worden gemaakt bij de delegaties die aan de Vlaamse Regering worden verleend. Ze is niet overtuigd door de redenering van de minister. Ze wil duidelijkheid over de operationalisering van het decreet. Ook de afstemming op de twee andere in het vooruitzicht gestelde decreten op het maatwerk en de lokale diensteneconomie blijft voor haar onduidelijk. Ze blijft zich ten slotte verzetten tegen het oprichten van een aparte commissie binnen de SERV. Het overleg kan binnen de bestaande SERV-structuren gebeuren. Om al die redenen zal haar fractie dit ontwerp niet goedkeuren.

De heer *Filip Watteeuw* is ook niet overtuigd door het antwoord van de minister over de delegaties aan de Vlaamse Regering. Is dit een standpunt van de minister zelf of van de volledige Vlaamse Regering? In andere regelgevingen, zoals die over de ecologiepremie en of over de subsidiëring van bedrijventerreinen, wordt er veel meer decretaal vastgelegd.

Minister *Freya Van den Bossche* antwoordt hierop dat er in het ontwerp van decreet op het economisch ondersteuningsbeleid in feite nog veel minder uitvoeringsmodaliteiten decre-

taal worden geregeld dan in dit ontwerp van decreet. En ook dat is verantwoord omdat men snel moet kunnen inspelen op veranderingen in de economische context. Ze verwijst ook naar eerdere decreten, zoals die op de subsidiëring van de zonnepanelen, waarin zelfs bedragen decretaal zijn gebetonneerd, wat het noodzakelijk maakt om telkens een wijzigingsdecreet te maken, wanneer er iets aan de context verandert. In dit decreet wordt gestreefd naar het moeilijke evenwicht tussen hetgeen als essentie decretaal moet worden vastgelegd en hetgeen achteraf in uitvoeringsmodaliteiten moet worden uitgewerkt.

Dit decreet, en de convenant die eruit zal voortvloeien, vervangt 40 afzonderlijke kleine besluiten in verband met ondersteuning van de sociale economie. Die 40 besluiten waren zeker geen toonbeeld van transparantie. Dit zal nu allemaal worden geregeld in één besluit van de Vlaamse Regering en één convenant. Bovendien wordt in de begroting alles samengebracht in één begrotingsallocatie, waardoor het duidelijk wordt hoeveel geld er precies naar de sector gaat.

Als de Vlaamse Regering haar ambities voor de sociale economie wil waarmaken, dan moeten ook de twee andere decreten binnen deze legislatuur worden goedgekeurd. Het overleg hierover moet zijn weg volgen, en het is heel moeilijk om dat precies te timen. De conceptnota over het maatwerk is echter al in oktober 2011 door de Vlaamse Regering goedgekeurd. Die nota is beschikbaar, zodat de leden zelf kunnen nagaan dat de beoogde regelgeving samenhangt en dat dit ontwerp van decreet geen losstaand gegeven is.

In dit ontwerp van decreet is ten slotte ook bepaald, in overleg met de gemeenten, dat die gemeenten een regierol hebben en dat ze daarvoor kunnen ondersteund worden. Hoe dat zal verlopen, zal in de uitvoeringsbesluiten worden vastgelegd, waarover ook nog overleg zal worden georganiseerd.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikelen 1 tot en met 9

Deze artikelen worden zonder verdere opmerkingen goedgekeurd met 8 stemmen voor bij 3 onthoudingen.

Artikel 10

Bij dit artikel wordt door de heer Bart Van Malderen en de dames Goedele Vermeiren en Martine Fournier een amendement ingediend dat ertoe strekt de tweede zin te vervangen door wat volgt:

“De compensatievoorwaarden voor het ondersteuningsorgaan vallen onder de toepassing van het besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen.”.

De indieners verduidelijken dat dit een technische aanpassing is, die noodzakelijk is wegens het besluit van de Commissie van 20 december 2011, dat dus dateert van na de indiening van dit ontwerp van decreet bij het Vlaams Parlement.

Door besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen, wordt per 31 januari 2012 beschikking 2005/842/EG van de Commissie van 28

november 2005 betreffende de toepassing van artikel 86, lid 2, van het EG-Verdrag op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst die aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen wordt toegekend, ingetrokken.

Dit amendement wordt eenparig aangenomen met 11 stemmen.

Het aldus gewijzigde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen voor bij 3 onthoudingen.

Artikelen 11 tot en met 34

Deze artikelen worden zonder verdere opmerkingen goedgekeurd met 8 stemmen voor bij 3 onthoudingen

IV. STEMMING

Het ontwerp van decreet wordt ten slotte aangenomen met 9 stemmen voor bij 3 onthoudingen.

De commissie beslist eenparig dat er geen reflectietermijn is.

Patricia CEYSENS,
voorzitter

Helga STEVENS,
verslaggever

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling en definities

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. De steun verleend met toepassing of ter uitvoering van dit decreet geschiedt met inachtneming van, al naar gelang het geval, verordening (EG) nr. 800/2008 van de Commissie van 6 augustus 2008 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag met de gemeenschappelijke markt verenigbaar worden verklaard (de algemene groepsvrijstellingsverordening) en verordening (EG) nr. 1998/2006 van de Commissie van 15 december 2006 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag op de-minimissteun.

Art. 3. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° SERV: de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, vermeld in het decreet van 7 mei 2004 inzake de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen;
- 2° sociale-economieonderneming: een onderneming die werkt op het domein van de sociale economie en die behoort tot een van de categorieën vermeld in artikel 5, §1 en §2;
- 3° subsidie: een voordeel, een vergoeding, een toelage, steun of iedere andere financiële tegemoetkoming die verleend of toegekend wordt op grond van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Hoofdstuk 2. Doelstelling en toepassingsgebied

Art. 4. §1. Dit decreet stelt de subsidievoorwaarden vast voor de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen.

§2. Onder sociale economie wordt verstaan de verscheidenheid aan ondernemingen en initiatieven die:

- 1° in hun doelstellingen de realisatie van welbepaalde maatschappelijke meerwaarden en principes vooropstellen, meer bepaald:
 - a) creatie en behoud van tewerkstelling, versterking van competenties ter bevordering van duurzame loopbanen en doorstroom waar mogelijk binnen de sociale economie en naar het normaal economisch circuit. De aandacht gaat naar de arbeidsmarktpositie van mensen uit de kansengroepen, emancipatie en integratie;
 - b) duurzame ontwikkeling, milieuvriendelijke productieprocessen en producten en integrale milieuzorg;
 - c) voorrang van arbeid op kapitaal bij de verdeling van de opbrengsten, waarbij de opbrengsten geen doel op zich vormen, maar een middel zijn om maatschappelijke doelstellingen te realiseren;
 - d) democratische besluitvorming, waarbij betrokkenen worden gestimuleerd en de kans wordt geboden tot inspraak in het beleid van de onderneming;
 - e) maximale transparantie, onder meer op het vlak van het te voeren algemeen beleid, de financiën en de interne en externe relaties;
 - f) kwaliteit van de relaties: bij externe relaties wordt gestreefd naar een win-winpartnerschap, waarbij de kosten en de baten gelijk worden verdeeld volgens gelijkwaardigheid en transparantie. Bij interne relaties gaat de aandacht naar de kansen op persoonlijke ontwikkeling, non-discriminatie en arbeidsvoorwaarden van het personeel;
 - g) maatschappelijke inbedding, door in dialoog te treden met de lokale gemeenschap en niet-gouvernementele organisaties op het werkterrein, door netwerkvorming en samenwerking;

2° en goederen produceren en diensten leveren op de markt waarvoor bestaande en toekomstige klanten en behoeften bestaan, waarbij wordt gestreefd naar continuïteit en rentabiliteit, en maximale efficiëntie bij de inzet van de middelen.

§3. Onder maatschappelijk verantwoord ondernemen wordt verstaan het continue verbeterproces, waarbij de onderneming in overleg met de belanghebbenden van de onderneming vrijwillig en op systematische wijze zowel economische, sociale als milieuoverwegingen in de algehele bedrijfsvoering integreert.

Art. 5. §1. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet en volgens de voorwaarden bepaald in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, kan de Vlaamse Regering aan de volgende sociale-economieondernemingen een subsidie toekennen:

- 1° de sociale werkplaatsen, vermeld in artikel 3 van het decreet van 14 juli 1998 inzake sociale werkplaatsen;
- 2° de beschutte werkplaatsen, vermeld in artikel 79 van het decreet van 23 december 2005 tot begeleiding van de begroting 2006;
- 3° de initiatieven betreffende de lokale diensteneconomie, vermeld in artikel 3 van het decreet van 22 december 2006 houdende de lokale diensteneconomie;
- 4° de invoegbedrijven, vermeld in titel II van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2000 houdende een impuls- en ondersteuningsprogramma van de meerwaardeneconomie en vermeld in artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2005 betreffende de erkenning en financiering van de invoegbedrijven;
- 5° de coöperatieve vennootschappen die overeenkomstig de wet van 20 juli 1955 zijn erkend door de Nationale Raad van de Coöperatie als ze voldoen aan de voorwaarden, vermeld in artikel 4 van dit decreet;
- 6° de activiteitencoöperaties, vermeld in artikel 80 van de wet van 1 maart 2007 houdende diverse bepalingen (III).

§2. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet en volgens de voorwaarden bepaald in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, kan de Vlaamse Regering aan de startende sociale-economieondernemingen een subsidie toekennen.

Onder startende sociale-economieondernemingen wordt verstaan de natuurlijke personen of rechtspersonen die een aanvraag tot erkenning indienen als sociale-economieonderneming, bepaald in paragraaf 1, of die ernstig overwegen een dergelijke onderneming op te starten. De Vlaamse Regering kan die doelgroep nader omschrijven.

§3. De Vlaamse Regering kan de categorieën van sociale-economieondernemingen, vermeld in paragraaf 1 en paragraaf 2, uitbreiden of beperken, na het advies van de SERV.

Hoofdstuk 3. Commissie Sociale Economie

Art. 6. §1. In de SERV wordt een Commissie Sociale Economie opgericht.

De Commissie Sociale Economie organiseert overleg over bestaande of toekomstige beleidsmaatregelen op het vlak van de sociale economie tussen de leden vermeld in artikel 7, paragraaf 1.

Met behoud van de toepassing van het vorige lid, organiseert de voorzitter van de Commissie Sociale Economie op regelmatige basis deel overleg tussen de leden vermeld in artikel 7, paragraaf 1, 2° en 5°.

§2. De Vlaamse Regering kan de opdrachten van de Commissie Sociale Economie specificeren, na het advies van de SERV.

Art. 7. §1. De Commissie Sociale Economie is samengesteld uit:

- 1° een onafhankelijk voorzitter;
- 2° zes vertegenwoordigers van sociale-economieondernemingen als vermeld in artikel 5, §1;
- 3° zes vertegenwoordigers van de representatieve werkgeversorganisaties, die vertegenwoordigd zijn in de SERV;
- 4° zes vertegenwoordigers van de representatieve werknemersorganisaties, die vertegenwoordigd zijn in de SERV;
- 5° twee onafhankelijke deskundigen of academici;
- 6° een vertegenwoordiger van het Departement Werk en Sociale Economie;
- 7° een vertegenwoordiger van het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie.

De leden van de Commissie Sociale Economie worden door de Vlaamse Regering benoemd voor een hernieuwbare periode van vier jaar.

Bij afwezigheid van de voorzitter neemt de leidend ambtenaar van de SERV het voorzitterschap over.

De leden, vermeld in paragraaf 1, 2°, worden voorgedragen door de sector. De leden, vermeld in paragraaf 1, 3° en 4°, worden voorgedragen door de SERV.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen inzake de werking van de Commissie Sociale Economie en kan een vergoedingsregeling voor de leden bepalen.

Alleen de leden, vermeld in paragraaf 1, 1° tot en met 4°, zijn stemgerechtigd.

§2. De SERV stelt een huishoudelijk reglement op hetwelk de werking van de Commissie Sociale Economie nader regelt. De Vlaamse Regering keurt dit reglement goed.

§3. De Commissie Sociale Economie kan een beroep doen op externe experts en permanente of tijdelijke werkgroepen instellen onder de voorwaarden die bepaald zijn in het huishoudelijk reglement.

Art. 8. De werking van de Commissie Sociale Economie wordt jaarlijks geëvalueerd. De commissie bezorgt daartoe jaarlijks een verslag over zijn werkzaamheden aan de Vlaamse Regering.

Hoofdstuk 4. Collectieve dienstverlening voor de sociale-economieondernemingen

Art. 9. §1. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om met een ondersteuningsorgaan convenanten te sluiten die tot doel hebben de collectieve dienstverlening te formuleren en uit te voeren.

§2. Onder collectieve dienstverlening wordt verstaan het initiëren van een omvattend aanbod van globale en individuele ondersteunende diensten voor de sociale economie en haar sociale-economieondernemingen, bepaald in artikel 5, §1 en §2, dat beantwoordt aan hun specifieke behoeften op het vlak van bedrijfsvoering, namelijk:

- 1° het verstrekken van eerstelijnsinformatie over de sociale economie, onder meer over het beschikbare overheidsinstrumentarium;
- 2° het organiseren van opleidings- en uitwisselingstrajecten die tot doel hebben de professionalisering en de kwaliteit van de sociale-economieondernemingen te bevorderen;
- 3° het organiseren van een specifiek aanbod voor startende ondernemingen in de sociale economie;
- 4° de kennisopbouw, expertise- en instrumentontwikkeling voor de sociale economie;
- 5° de promotie van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie.

De Vlaamse Regering kan die opdrachten en taken specificeren, beperken of uitbreiden na advies van de SERV.

§3. Het ondersteuningsorgaan dat wordt belast met het beheer en de uitvoering van de collectieve dienstverlening, moet minimaal aan de volgende financieringsvoorwaarden voldoen:

- 1° het ondersteuningsorgaan heeft rechtspersoonlijkheid;
- 2° het ondersteuningsorgaan heeft als enige maatschappelijk doel collectieve dienstverlening voor de sociale economie en de sociale-economieondernemingen, als bepaald in dit decreet, te organiseren;
- 3° het ondersteuningsorgaan integreert de principes van de sociale economie en van het maatschappelijk verantwoord ondernemen in zijn werking;
- 4° het ondersteuningsorgaan is structureel en organisatorisch in staat om op kwalitatieve en kwantitatieve wijze ondersteuningsbehoeften adequaat te vervullen;
- 5° het ondersteuningsorgaan beschikt over aantoonbare relevante ervaring met betrekking tot de sociale economie;
- 6° het ondersteuningsorgaan garandeert de evenwichtige toegankelijkheid van zijn dienstverlening en voorziet in een gepaste regionale dekkingsgraad ervan.

De Vlaamse Regering kan die financieringsvoorwaarden specificeren, uitbreiden of beperken na het advies van de SERV.

§4. De convenanten regelen minimaal de volgende aangelegenheden:

- 1° de vermelding van de identiteit van de contracterende partijen;
- 2° de verbintenissen van de contracterende partijen, waaronder:
 - i) de omschrijving van de kwantitatieve en kwalitatieve taken op het vlak van de collectieve dienstverlening;
 - b) de toekenning van een compensatievergoeding, met opgave van de voorwaarden en de strategische en operationele doeleinden waarvoor de compensatievergoeding wordt toegekend;
 - c) de verantwoordelijkheden en de engagementen van de contracterende partijen;
- 3° het actieplan dat de verbintenissen, vermeld in 2°, concretiseert met maatregelen, methodieken en termijnen om die verbintenissen te bereiken;
- 4° de structuur van de tarieven die betrekking hebben op de collectieve dienstverlening;
- 5° de parameters voor de berekening van het compensatiebedrag en een regeling voor overcompensatie;
- 6° de jaarlijkse voortgangscontrole, begeleiding en evaluatie van het convenant;
- 7° de omstandigheden waarin en de wijze waarop het convenant kan worden verlengd, gewijzigd, geschorst en ontbonden;
- 8° de datum van de aanvang en de beëindiging van het convenant;
- 9° de toezichts- en controlemechanismen;
- 10° de wijze van implementatie van de principes op het vlak van het maatschappelijk verantwoord ondernemen en de sociale economie door het ondersteuningsorgaan;
- 11° de wijze waarop het belanghebbenmanagement zal worden gevoerd, met inbegrip van de betrokkenheid en tevredenheid van de begunstigde sociale-economieondernemingen.

§5. De Vlaamse Regering kan de inhoud, vorm, voorwaarden, opvolging en evaluatie van de convenanten nader regelen.

§6. De looptijd van de convenanten bedraagt in principe vier jaar. Een afwijking daarvan moet door de Vlaamse Regering worden gemotiveerd.

§7. De Vlaamse Regering wint over het ontwerp van de convenanten het advies van de SERV in.

§8. De convenanten kunnen door de Vlaamse Regering worden beëindigd zonder inachtnaam van een opzeggingstermijn en zonder dat dat aanleiding kan geven tot de betaling van een vergoeding als het algemeen belang dat in buitengewone omstandigheden vereist.

§9. De convenanten, alsook elke verlenging, wijziging, schorsing of ontbinding ervan, worden door de Vlaamse Regering binnen de zestig dagen meegedeeld aan het Vlaams Parlement.

Art. 10. Het ondersteuningsorgaan heeft recht op een compensatie voor de collectieve dienstverlening. De compensatievoorwaarden voor het ondersteuningsorgaan vallen onder de toepassing van het besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen.

Hoofdstuk 5. Financiële ondersteuning op maat

Art. 11. De Vlaamse Regering kan financiële ondersteuning op maat verlenen aan de sociale-economieondernemingen, vermeld in artikel 5, §1 en §2.

Onder financiële ondersteuning op maat wordt verstaan:

- 1° tegemoetkomen in de kosten van investeringen en kredieten;
- 2° risicokapitaal verschaffen.

De Vlaamse Regering bepaalt de varianten van de financiële ondersteuning op maat en de financiële dienstverleners nader, alsook de voorwaarden waaronder de financiële ondersteuning op maat wordt verleend.

Hoofdstuk 6. Managementadvies

Art. 12. §1. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet kan de Vlaamse Regering aan de sociale-economieondernemingen een subsidie voor managementadvies toekennen.

Onder managementadvies wordt verstaan de adviseringsdiensten van niet-permanente of niet-periodieke aard die niet tot de gewone bedrijfsuitgaven van de sociale-economieonderneming behoren, en die betrekking hebben op de specificiteit van het ondernemen in de sociale economie, waaronder:

- 1° het strategisch bedrijfsmanagement;
- 2° het humanresourcesmanagement;
- 3° het financieel-juridisch management;
- 4° het communicatiemanagement;
- 5° het management op het vlak van innovatie- en kwaliteitsbeleid;
- 6° het stakeholdermanagement;
- 7° haalbaarheidsstudies.

De Vlaamse Regering kan het toepassingsgebied specificeren, beperken of uitbreiden, na het advies van de SERV.

§2. De subsidie kan worden verleend aan de sociale-economieondernemingen, vermeld in artikel 5, §1.

Met behoud van de toepassing van het eerste lid kan een subsidie voor managementadvies als vermeld in paragraaf 1, tweede lid, 7°, worden verleend aan de sociale-economieondernemingen, vermeld in artikel 5, §2.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de subsidie-, de aanvraag- en de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de subsidie nader.

§4. De dienstverleners die het managementadvies aanbieden, moeten kwaliteitsgaranties bieden op het vlak van managementadviesverlening. De Vlaamse Regering kan daartoe nadere voorwaarden bepalen.

Hoofdstuk 7. Innovatiesteun

Art. 13. §1. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet kan de Vlaamse Regering aan de begunstigden, vermeld in paragraaf 2, een subsidie toekennen voor de ontwikkeling van innovatieve producten, processen en diensten.

De Vlaamse Regering kan nader bepalen wat onder innovatieve producten, processen en diensten wordt verstaan.

§2. De subsidie kan worden verleend aan:

- 1° de sociale-economieondernemingen, vermeld in artikel 5, §1;
- 2° wetenschappelijke instellingen;
- 3° de samenwerkingsverbanden tussen de begunstigden vermeld in punt 1° en 2°;
- 4° de samenwerkingsverbanden tussen de begunstigden vermeld in punt 1°, met derden, al dan niet samen met de begunstigden vermeld in punt 2°.

De Vlaamse Regering kan de categorieën van begunstigden specificeren of uitbreiden.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de subsidie-, de aanvraag- en de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de subsidie nader.

Hoofdstuk 8. Bevorderen van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen

Art. 14. §1. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet kan de Vlaamse Regering een subsidie toekennen aan initiatieven die het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen bevorderen.

De initiatieven hebben betrekking op:

- 1° de sensibilisering van ondernemers, organisaties, overheden en burgers voor het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen;
- 2° de uitbouw van het draagvlak en de toepassingen van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen;
- 3° de tijdelijke en experimentele ontwikkeling en ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen.

De Vlaamse Regering kan die initiatieven specificeren overeenkomstig de beleidsprioriteiten en de noodwendigheden.

§2. De subsidie kan worden verleend aan:

- 1° de representatieve werknemers- of werkgeversorganisaties;
- 2° de sociale-economieondernemingen, vermeld in artikel 5, §1;
- 3° wetenschappelijke instellingen;
- 4° organisaties van het maatschappelijk middenveld;
- 5° lokale overheden;

- 6° de financiële dienstverleners, vermeld in artikel 11;
- 7° de dienstverleners die managementadvies aanbieden, vermeld in artikel 12;
- 8° private en publieke ondernemingen en organisaties.

De Vlaamse Regering kan de categorieën van begunstigden specificeren naargelang de beleidsprioriteiten en de noodwendigheden.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de subsidie-, de aanvraag-, de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de subsidie nader.

Hoofdstuk 9. De regierol van gemeenten op het vlak van de lokale sociale economie

Art. 15. §1. De gemeenten vervullen een regierol op het vlak van de lokale sociale economie. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet kan de Vlaamse Regering de gemeenten ondersteunen bij de uitoefening van die regierol.

Onder de regierol op het vlak van de lokale sociale economie, met inbegrip van de regierol lokale diensteneconomie, wordt verstaan:

- 1° de ontwikkeling van een gedragen beleidsvisie op de sociale economie, te verwoorden binnen de reguliere meerjarenplanning op te maken door de gemeenten;
- 2° de samenwerking met en tussen de sociale economie faciliteren en stimuleren vanuit het lokale beleid.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de begunstigden, de subsidie-, de aanvraag-, de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de subsidie nader. Dit gebeurt overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd.

Hoofdstuk 10. Wetenschappelijk onderbouwde managementopleidingen en onderzoek op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen

Art 16. §1. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet kan de Vlaamse Regering een subsidie toekennen aan wetenschappelijk onderbouwde managementopleidingen en wetenschappelijk onderzoek op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen.

De Vlaamse Regering kan specificeren wat onder wetenschappelijk onderbouwde managementopleiding en wetenschappelijk onderzoek op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen moet worden verstaan.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de begunstigden, de subsidie-, de aanvraag-, de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de subsidie.

Hoofdstuk 11. Toezicht, handhaving en sancties

Art. 17. Het toezicht en de controle op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan verlopen overeenkomstig de bepalingen van het decreet houdende sociaal-rechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Art. 18. Met behoud van de toepassing van artikel 269 tot en met 274 van het Strafwetboek worden de volgende personen gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met een geldboete van 125 euro tot 1250 euro, of met een van die straffen alleen:

- 1° personen die een subsidie aanwenden voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor ze de subsidie hebben verkregen;
- 2° personen die een subsidie hebben verkregen of behouden waarop ze geen of slechts gedeeltelijk recht hebben, door onjuiste of onvolledige verklaringen af te leggen, of door na te laten om noodzakelijke verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken.

Art. 19. Met behoud van de toepassing van artikel 269 tot en met 274 van het Strafwetboek worden de volgende personen gestraft met een gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met een geldboete van 250 euro tot 2500 euro, of met een van die straffen alleen:

- 1° personen die wetens en willens een subsidie aanwenden voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor ze de subsidie hebben verkregen;
- 2° personen die wetens en willens onjuiste of onvolledige verklaringen hebben afgelegd om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden;
- 3° personen die wetens en willens hebben nagelaten of geweigerd om noodzakelijke verklaringen af te leggen of de inlichtingen te verstrekken die ze gehouden zijn te verstrekken, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden;
- 4° personen die wetens en willens een subsidie hebben verkregen of behouden waarop ze geen of slechts gedeeltelijk recht hebben, door onjuiste of onvolledige verklaringen af te leggen, of door na te laten of te weigeren om noodzakelijke verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken;
- 5° personen die, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden:
 - a) valsheid in geschrifte hebben gepleegd, hetzij door valse handtekeningen, hetzij door namaking of vervalsing van geschriften of handtekeningen, hetzij door overeenkomsten, beschikkingen, verbintenissen of schuldbevrijdingen valselijk op te maken of in een akte in te voegen, hetzij door toevoeging of vervalsing van bedingen, verklaringen of feiten die in de akte opgenomen of vastgesteld moeten worden;
 - b) zich bediend hebben van een valse akte of een vals stuk, terwijl ze weten dat de gebruikte akte of het gebruikte stuk vals is;
- 6° personen die, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden:
 - a) bedrog hebben gepleegd door gegevens die worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen door middel van een informaticasysteem, in te brengen in een informaticasysteem, te wijzigen of te wissen, of met een ander technologisch middel de mogelijke aanwending van gegevens in een informaticasysteem te veranderen, waardoor de juridische draagwijdte van dergelijke gegevens verandert;
 - b) hebben gebruik gemaakt van die gegevens, terwijl ze weten dat de aldus verkregen gegevens vals zijn;
- 7° personen die, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden, hebben gebruikgemaakt van valse namen, valse hoedanigheden of valse adressen of die een andere frauduleuze handeling hebben gesteld om te doen geloven in het bestaan van een fictief persoon, een fictieve onderneming of een andere fictieve gebeurtenis, of om op andere wijze misbruik te maken van het vertrouwen.

Art. 20. In geval van herhaling binnen vijf jaar kan de maximale straf, vermeld in de artikelen 18 en 19, verdubbeld worden.

Art. 21. De werkgever is burgerrechtelijk aansprakelijk voor de betaling van de geldboetes waartoe zijn lasthebbers of aangestelden zijn veroordeeld.

Art. 22. Onrechtmatig ontvangen subsidies worden ambtshalve teruggevorderd.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de terugvordering van die subsidies.

Art. 23. Als de benadeelde derden zich geen burgerlijke partij hebben gesteld, veroordeelt de rechter die de straf, vermeld in artikel 18 en 19, uitspreekt, of die de schuld vaststelt voor een inbreuk op die bepalingen, de verdachte ambtshalve tot de terugbetaling van de onrechtmatig ontvangen bedragen, vermeerderd met de verwijlinteresten.

Als er geen afrekening is voor de bedragen, vermeld in het eerste lid, of als de afrekening betwist wordt en er in dat verband nadere informatie nodig is, houdt de rechter de beslissing over de ambtshalve veroordeling aan.

Art. 24. Alle bepalingen van boek I van het Strafwetboek, uitgezonderd hoofdstuk V, maar met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing op de bij dit decreet vastgestelde overtredingen. In geval van herhaling is artikel 85 van het Strafwetboek niet van toepassing.

Inbreuken op de bepalingen van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan verjaren na verloop van vijf jaar, na het feit waaruit de vordering is ontstaan.

Art. 25. Bij een veroordeling of vaststelling van schuld voor een inbreuk op grond van artikel 18, kan de Vlaamse Regering beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft verkregen of behouden, gedurende een periode van maximaal twaalf maanden wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

Bij een veroordeling voor een inbreuk op grond van artikel 19, kan de Vlaamse Regering beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft verkregen of behouden, gedurende een periode van maximaal vierentwintig maanden wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

In geval van herhaling binnen vijf jaar na afloop van de periode vermeld in lid 1 en 2, kan de maximale periode van de uitsluiting, vermeld in lid 1 en 2, verdubbeld worden.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de uitvoering van dit artikel.

Art. 26. De administratieve geldboete op grond van inbreuken op dit decreet wordt opgelegd overeenkomstig de bepalingen van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Art. 27. Bij de oplegging van een administratieve geldboete voor een inbreuk op grond van artikel 13/1, §1, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, kan de Vlaamse Regering beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft verkregen of behouden, gedurende een periode van maximaal twaalf maanden wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

Bij de oplegging van een administratieve geldboete voor een inbreuk op grond van artikel 13/1, §2, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, kan de Vlaamse Regering beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft verkregen of behouden, gedurende een periode van maximaal vierentwintig maanden wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

In geval van herhaling binnen vijf jaar na afloop van de periode vermeld in lid 1 en 2, kan de maximale periode van de uitsluiting, vermeld in lid 1 en 2, verdubbeld worden.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de uitvoering van dit artikel.

Art. 28. De subsidies worden niet gecumuleerd met enige andere steun met betrekking tot dezelfde, elkaar geheel of gedeeltelijk overlappende, in aanmerking komende kosten, als een dergelijke cumulatie ertoe leidt dat daarmee de hoogste steunintensiteit of het hoogste steunbedrag dat krachtens de toepasselijke regelgeving voor die steun geldt, wordt overschreden. Als de hoogste steunintensiteit of het hoogste steunbedrag zou worden overschreden, worden de buiten dit decreet verworven middelen in mindering gebracht van de subsidies.

Om financiering boven de toegelaten maxima te vermijden zijn alle sociale-economieondernemingen die gesubsidieerd worden in het kader van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan gehouden om op eenvoudig verzoek van de Vlaamse Regering alle financiële middelen kenbaar te maken die mogelijk aanleiding geven tot cumulatie. Alle bewijsstukken moeten op eenvoudig verzoek ter beschikking worden gesteld.

Hoofdstuk 12. Wijzigingsbepalingen en opheffingsbepalingen

Art. 29. Artikel 18 van het decreet van 8 december 2000 houdende diverse bepalingen wordt opgeheven.

Art. 30. In artikel 2, eerste lid, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, gewijzigd bij de decreten van 22 december 2006, 9 juli 2010 en 10 december 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 28° wordt vervangen door wat volgt:

“28° het decreet van [...] betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen;”;

2° punt 29° wordt opgeheven.

Art. 31. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 22 december 2006, 9 juli 2010 en 10 december 2010, wordt een artikel 13/1 ingevoegd dat luidt als volgt:

“Art. 13/1. §1. Onder de voorwaarden, vermeld in dit decreet, en als de feiten ook voor strafvervolgung vatbaar zijn, kan voor de volgende inbreuken op het decreet van [...] betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen, een administratieve geldboete opgelegd worden van 250 euro tot 2500 euro aan:

- 1° personen die een subsidie aanwenden voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor ze de subsidie hebben verkregen;
- 2° personen die een subsidie hebben verkregen of behouden waarop ze geen of slechts gedeeltelijk recht hebben, door onjuiste of onvolledige verklaringen af te leggen, of door na te laten om noodzakelijke verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken.

§2. Onder de voorwaarden vermeld in dit decreet, en als de feiten ook voor strafvervolgung vatbaar zijn, kan voor de volgende inbreuken op het decreet van [...] betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen, een administratieve geldboete opgelegd worden van 500 euro tot 5000 euro aan:

- 1° personen die wetens en willens een subsidie aanwenden voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor ze de subsidie hebben verkregen;
- 2° personen die wetens en willens onjuiste of onvolledige verklaringen hebben afgelegd om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden;
- 3° personen die wetens en willens hebben nagelaten of geweigerd om noodzakelijke verklaringen af te leggen of de inlichtingen te verstrekken die ze gehouden zijn te verstrekken, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden;
- 4° personen die wetens en willens een subsidie hebben verkregen of behouden waarop ze geen of slechts gedeeltelijk recht hebben, door onjuiste of onvolledige verklaringen af te leggen, of door na te laten of te weigeren om noodzakelijke verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken;
- 5° personen die, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden:
 - a) valsheid in geschrifte hebben gepleegd, hetzij door valse handtekeningen, hetzij door namaking of vervalsing van geschriften of handtekeningen, hetzij door overeenkomsten, beschikkingen, verbintenissen of schuldbevrijdingen valselijk op te maken of in een akte in te voegen, hetzij door toevoeging of vervalsing van bedingen, verklaringen of feiten die in de akte opgenomen of vastgesteld moeten worden;
 - b) zich bediend hebben van een valse akte of een vals stuk;
- 6° personen die, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden:
 - a) bedrog hebben gepleegd door gegevens die worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen door middel van een informaticasysteem, in te brengen in een informaticasysteem, te wijzigen of te wissen, of met een ander technologisch middel de mogelijke aanwending van gegevens in een informaticasysteem te veranderen, waardoor de juridische draagwijdte van dergelijke gegevens verandert;
 - b) hebben gebruikgemaakt van die gegevens, terwijl ze weten dat de aldus verkregen gegevens vals zijn;
- 7° personen die, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden, hebben gebruikgemaakt van valse namen, valse hoedanigheden of valse adressen, of die een andere frauduleuze handeling hebben gesteld om te doen geloven in het bestaan van een fictief persoon, een fictieve onderneming, of een andere fictieve gebeurtenis of om op andere wijze misbruik te maken van het vertrouwen.”.

Art. 32. Artikel 53 van het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007 wordt opgeheven.

Art. 33. Artikel 5 van het decreet van 22 december 2006 houdende de lokale dienstenconomie wordt opgeheven.

Hoofdstuk 13. Slotbepalingen

Art. 34. Artikel 29 en 33 treden in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.